

ΜΕ ΛΙΓΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΤΑ

Η ΔΙΚΗ ΤΗΣ Χ.Α. ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ

Ήρθε και η ώρα των απολογιών των πρωτοκλασάτων στελεχών της ΧΑ. Πρώην βουλευτές, πρώην πυρηνάρχες παρελαύνουν από τον περασμένο Σεπτέμβριο και μέχρι σήμερα στη δικαστική αίθουσα όπου εξελίσσεται η εποποιία της περίφημης δίκης της ΧΑ. Αν κρίνουμε από τα όσα γράφονται στις εφημερίδες, τα όσα ακούγονται στο δικαστήριο δεν βοηθάνε και πολύ κάποιον που θέλει να καταλάβει τι γίνεται εκεί μέσα. Τι χρησιμεύουν ερωτήσεις του είδους: Σε ποιον έστειλε sms στις 23:30 το βράδυ της δολοφονίας του Φύσσα ο τότε επικεφαλής της τοπικής της Νίκαιας, Γιώργος Πατέλης; Γιατί όλοι νίπτουν τας χείρας τους και το παίζουν «δεν είδα, δεν ξέρω, δεν άκουσα»; Η Ζαρούλια είναι ηγετικό μέλος της ΧΑ ή έκανε απλώς ό,τι της έλεγε ο άντρας της; Γιατί ο Κασιδιάρης παραμένει πιστός στο κόμμα μέχρι τέλους, προσπαθώντας να διασώσει την «τιμή της ναζιστικής ιδεολογίας»; Και σε τι, άραγε, χρησιμεύουν οι απαντήσεις που δίνονται; Στο να βρούμε ποιος είναι ο πιο κακός, ο πιο μοχθηρός, ο πιο χαζός; Στο να περιγράψουμε την πτώση των άλλοτε, και καλά, ισχυρών ατόμων; Για πρώτη ύλη αστυνομικού μυθιστορήματος δεύτερης κατηγορίας μπορεί να είναι ό,τι πρέπει όλα αυτά. Αλλά μέχρι εκεί. Ας μας συγχωρήσουν οι εργολάβοι-υπερασπιστές του «αντιφασιστικού κινήματος» που δεν μπορούμε να μοιραστούμε τη χαρά και την ικανοποίησή τους τώρα που «αποδεικνύεται» και μέσα από τις απολογίες των ίδιων των μεγαλο-χρυσαιγιτών το πόσο ναζί είναι κι «επιβεβαιώνεται» ότι η ΧΑ λειτουργούσε σαν μονοπρόσωπη εταιρεία του Μιχαλολιάκου.

Αυτοί που από το 2010, όταν η ΧΑ εξελέγη στον δήμο της Αθήνας, μας έλεγαν ότι η ακροδεξιά έχει σηκώσει κεφάλι κι ότι οι φασίστες κερδίζουν χώρο παντού, τώρα μας λένε ότι ο φασισμός σε αυτή τη χώρα εκπροσωπείται από ένα μάτσο βλάκες που κοιτάνε πώς θα δώσουν ο ένας τον άλλο για να σώσουν το τομάρι τους. Από εκεί που το 2012 μας πέταγαν στα μούτρα πολυσέλιδα φωτογραφικά ρεπορτάζ και αμέτρητα βιντεάκια με τα τάγματα εφόδου που «κυριαρχούσαν» στους δρόμους, με όλους εκείνους τους μαυροντυμένους «ιδεολόγους ναζιστές» που τάχα έσπερναν στο διάβα τους τον φόβο και τον τρόμο, σήμερα διατυμπανίζουν ότι «πάει τέλειωσε». Μα πώς, ρε παιδιά; Έτσι απλά μια μέρα κάποιος συμπολίτης μας (οι γνωστοί «παραπλανημένοι», ας μην τα ξεχνάμε αυτά) αποφάσισαν να ψηφίσουν ΧΑ και μια άλλη μέρα, επτά χρόνια αργότερα, αποφάσισαν να μην την ξαναψηφίσουν; Ας μας πει κάποιος τέλος πάντων, να μη μας φάει κι εμάς η αγωνία. Ποιος κάνει κουμάντο εδώ πέρα; Η Πανδώρα; Που ανοίγει και κλείνει το κουτάκι όποτε της τη βαρέσει; Αυτό που θα κάνουμε παρακάτω, είναι να απομακρυνθούμε, όσο γίνεται, από αυτή καθαυτή τη δίκη και να πάμε λίγο πίσω. Συγκεκριμένα, θα ρίξουμε μια ματιά στον Σεπτέμβριο του 2013 όταν την επαύριο της δολοφονίας του Φύσσα ξεκίνησαν οι συλλήψεις των χρυσαιγιτών και θα προσπαθήσουμε να δείξουμε ότι ο Πατέλης, ως πυρηνάρχης Νίκαιας, είναι ακατανόητος χωρίς τον Γιοβανίδη, τον τότε κραταιό διοικητή Ασφαλείας της Νίκαιας.

ΜΙΑ ΠΑΝΤΕΛΩΣ ΑΚΑΤΑΝΟΗΤΗ ΔΙΚΗ

Εδώ και τεσσεράμισι χρόνια, από τον μακρινό Απρίλη του 2015 οπότε και άρχισε, η δίκη της ΧΑ δεν έχει πάψει στιγμή να μοιάζει ακατανόητη. Κάτι που είναι πολύ λογικό, μιας και στη συγκεκριμένη περίπτωση επιχειρείται κάτι σαν τον τετραγωνισμό του κύκλου: η ΧΑ, το τι ήταν και τι έκανε, μας λένε ότι πρέπει να εξεταστεί σε κενό αέρος. Εκεί όπου δεν υπάρχει το ελληνικό κράτος και οι μηχανισμοί του, με πρώτη και κύρια την ελληνική αστυνομία: εκεί που δεν υπάρχει η εξελισσόμενη καπιταλιστική κρίση και τα αντικρουόμενα υλικά συμφέροντα. Ακατανόητα πράγματα, θα έλεγε κανείς. Αυτή η ακατανόηση όμως, για

το χτίσιμο της οποίας έχουν μοχθήσει ουκ ολίγοι αριστεροδεξιοί κρατικοί υπάλληλοι, έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την κυριαρχία στον δημόσιο λόγο αφηγήσεων περί νίκης του αντιφασιστικού κινήματος, αποκατάστασης της κρατικής νομιμότητας και δημοκρατικής αντιμετώπισης κάποιων λίγων ανορθολογικών υμνητών του ναζισμού που ήταν φτωχοί και λόγω κρίσης αναζήτησαν αποκούμπι στη ΧΑ (ως γνωστόν, σε περιόδους κρίσης, οι φτωχοί γίνονται φασίστες...). Κι όπως συμβαίνει σε τέτοιες περιπτώσεις, όσο πιο ανέγγιχτη αφήνεται η ακατανόηση τόσο πιο παντοδύναμη κι ανυπέρβλητη φαντάζει. Γιατί, όντως, όταν για παράδειγμα ακούς τους αριστερούς χρυσαυγολόγους να παρομοιάζουν τη δίκη της ΧΑ με τις δίκες της Νυρεμβέργης, αφού κι εκεί τα ίδια έκαναν οι κατηγορούμενοι ναζί,¹ ένα μικρό σάστισμα το παθαίνεις. Δηλαδή το ζήτημα του φασισμού, διαχρονικά, είναι οι κινήσεις και οι επιλογές μεμονωμένων ατόμων που κάποια στιγμή, εντελώς ξαφνικά, έρχονται στο προσκήνιο αλλά μετά το καλό κράτος-τιμωρός καταφέρνει να τα φέρει προ των ευθυνών τους;

Αν μείνουμε στην πρώτη ανάγνωση, το ένα σάστισμα θα διαδέχεται το άλλο. Αν όμως κοιτάξουμε λίγο καλύτερα τη μεγάλη εικόνα, όλο και κάτι θα βρούμε που θα περιορίζει τη γενικευμένη θολούρα. Και όπως έχουμε ήδη αναφέρει, το πρώτο που θα δούμε θα είναι η ελληνική αστυνομία. Τον Σεπτέμβριο του 2013, λοιπόν, ο τότε υπουργός Δημόσιας Τάξης και σημερινός υπ. Εξωτερικών, Νίκος Δένδιας, αναφερόταν ως εξής στην ημέρα των συλλήψεων των χρυσαιγιτών:

ιστορική σε ελληνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αποδεικνύει προς όλους, και ιδίως προς τους νέους ανθρώπους, ότι το Κράτος Δικαίου δεν είναι γυμνό και ανήμπορο, απέναντι στη χυδαία απειλή της άλογης βίας.²

Μάλιστα. Κάτι μας λέει, βέβαια, ότι ο κύριος Δένδιας με την παραπάνω δήλωση του δεν μιλούσε αποκλειστικά στους «νέους ανθρώπους» που πιθανώς να λέγανε «ρε, τι γίνεται εδώ πέρα; Ζούμε με 400 ευρώ, η ζωή μας ολόκληρη έχει υποτιμηθεί στο έπακρο, τώρα θα μας σκοτώνουν οι φασίστες και στα καφενεία;». Ξεκαθαρίζοντας ότι «υπάρχει κράτος» που κινείται αποφασιστικά και τραβάει τα γκέμια σε όσους παίρνουν περισσότερες πρωτοβουλίες απ' όσες τους αντιστοιχούν, ο Δένδιας μιλούσε στα κομμάτια εκείνα των ενόπλων δυνάμεων, και κυρίως της ΕΛ.ΑΣ., που εν μέσω κρίσης διεκδίκησαν να αποκτήσουν αναβαθμισμένες πολιτικές αρμοδιότητες μέσω της ώσμωσής τους με τη ΧΑ. Και το λέμε αυτό γιατί εκείνον τον Σεπτέμβριο μάθαμε (και μετά κάπως το ξεχάσαμε) ότι η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΛ.ΑΣ. πραγματοποίησε σε πανελλαδικό επίπεδο ελέγχους σε 104 αστυνομικά τμήματα κι εξέτασε συνολικά 319 αστυνομικούς για σχέσεις με τη ΧΑ. Το μόνο, βέβαια, που προέκυψε από το πόρισμα της έρευνας ήταν ότι 10 από αυτούς τους μπάτσους είχαν κάποια -απροσδιόριστη- σχέση με τη ΧΑ. Εντάξει· δεν θα περιμέναμε να κατέληγε σε κάτι άλλο ένας ενδοαστυνομικός έλεγχος. Το ζήτημα όμως εδώ είναι ότι η κατάσταση στο εσωτερικό της ΕΛ.ΑΣ. εκείνη τη συγκεκριμένη ιστορική στιγμή είχε θορυβήσει τον πολιτικό προϊστάμενο των μπάτσων και τον είχε αναγκάσει να παραδεχτεί δημόσια ότι είχε χαθεί λίγο η μπάλα. Επίσης, όπως ήταν αναμενόμενο, με το που άρχισαν οι χρυσαιγιτες να καταθέτουν σε ανακριτή κι εισαγγελέα, η αγαστή συνύπαρξη μπάτσων-ΧΑ θα κρυβόταν όλο και δυσκολότερα. Η αλήθεια είναι πως μερικά κολλητηλίκια όπως εκείνα του Γιοβανίδη, του αρχισφαλή της Νίκαιας, με τους ντόπιους φασίστες ήταν κάτι περισσότερο από εξόφθαλα:

...όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων και μετά τις πρόσφατες αποκαλύψεις για τη Χρυσή Αυγή, ήταν συνεργάτης και πληροφοριοδότης του πυρήνα της Χρυσής Αυγής Νίκαιας. Όπως κατήγγειλαν μάρτυρες-πρώην μέλη της Χρυσής Αυγής Νίκαιας, ο Γιοβανίδης πρόσφερε προνομιακή πληροφόρηση στη Χρυσή Αυγή για να «αποφεύγει τις κακοτοπιές και τις εφόδους της αστυ-

Τα φιλαράκια της Νίκαιας, Πάτέλης και Γιοβανίδης: ο τσαλακωμένος κι ο ατσαλάκωτος.

νομίας», ενώ άλλοι μάρτυρες μιλούν για «χορηγία» χρήσιμου εξοπλισμού και για συνδέσεις με κυκλώματα της νύχτας που εκβίαζαν νυχτερινά μαγαζιά μαζί με το Γιάννη Λαγό.³

Ο Γιοβανίδης απομακρύνθηκε από τη θέση του, μετατέθηκε σε μια υπηρεσία στην Αμυγδαλέζα κι όλα καλά... Να κατηγορείται, δηλαδή, ο επικεφαλής Ασφαλείας μιας περιοχής ότι έδινε εξοπλισμό στους φασίστες και κανόνιζε από κοινού με βουλευτή της ΧΑ τις δουλειές με τη μαφία και να μην τρέχει κάστανο. Υπενθυμίζουμε ότι η Νίκαια αποτέλεσε τη δεύτερη σκηνή, μετά τον Άγιο Παντελεήμονα, όπου επιχειρήθηκε να στηθεί «φάση της ΧΑ» με τον Γιοβανίδη να είναι το πρώτο βιολί. Οι κάτοικοι της περιοχής γνώριζαν πολύ καλά ότι δεν υπήρχε πορεία με μηχανάκια των χρυσαυγιτών που να μην είχε επικεφαλής τον αρχισφαλή και δεν υπήρχε φασιστάκος που να μην είχε τον αριθμό του Γιοβανίδη περασμένο στο κινητό του. Οι συνεπείς αναγνώστες του περιοδικού θα έχουν ήδη καταλάβει, φυσικά, ότι δεν έχουμε φάει κανένα ιδιαίτερο σκάλωμα με τον Γιοβανίδη ως άτομο, αφού άλλωστε δεν έκανε και τίποτα πρωτόγνωρο ο άνθρωπος. Το ζήτημά μας με τον Γιοβανίδη και κάθε αντίστοιχό του είναι ότι ακριβώς λόγω της θέσης τους στον κρατικό μηχανισμό, τέτοιοι τύποι επιβεβαιώνουν στην πράξη ότι για να αντικρούσει κανείς παλαβομάρες όπως τα περί κυριαρχίας και παντοδυναμίας της ΧΑ που λέγονταν και γράφονταν από χίλιες μεριές το 2012 και για να μην πνιγεί στο άγχος και τη συναισθηματική φόρτιση κάθε φορά που ένας «έκτακτος κίνδυνος» κάνει την εμφάνισή του στη δημόσια σφαίρα, θα πρέπει να κοιτάει διαρκώς τι κάνουν οι «επίσημοι φορείς». Το εί-

παμε στην αρχή, το επαναλαμβάνουμε και τώρα: η δράση της τοπικής της Νίκαιας κι ο Πατέλης, ο οποίος παρουσιαζόταν ως γενικός κουμανταδόρος της περιοχής κι εκλεκτός υπάλληλος της ΧΑ που έχαιρε και χαιρεί της ασυλίας του Μιχαολιάκου⁴ μοιάζουν πράγματα ακατανόητα όσο από το πλαίσιο λείπει ο Γιοβανίδης.

Την ίδια εκείνη περίοδο, τον Σεπτέμβρη του 2013, παραιτήθηκαν και μετακινήθηκαν διάφοροι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί. Ανάμεσα στους παραιτηθέντες ήταν και ο τότε Επιθεωρητής Νοτίου Ελλάδας, Γιάννης Δικόπουλος,⁵ ο οποίος μάλιστα μέχρι τότε θεωρούνταν και φαβορί για τη θέση του αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. Τόσο αμελητέες ήταν οι επαφές της αστυνομίας με τη ΧΑ. Λεπτομέρειες για τις ανακατατάξεις στους κόλπους των μπάτσων δεν μάθαμε ποτέ, κι από εκείνον τον Σεπτέμβρη μέχρι σήμερα στη δημόσια συζήτηση περί ΧΑ η μόνη αναφορά που γίνεται στην αστυνομία είναι -στην καλύτερη των περιπτώσεων- μια γενικόλογη αρλούμπα του είδους «υπήρχαν κάποιοι επίορκοι που ευτυχώς μπήκαν στη θέση τους». Το ότι όμως ένας κρατικός μηχανισμός, και μάλιστα η αστυνομία, βρέθηκε να αναλαμβάνει πολιτικο-οργανωτικό ρόλο στην κλίμακα της γειτονιάς και σε επίπεδο δρόμου δεν μπορεί και δεν πρέπει να περνάει απαρατήρητο, αν θέλουμε να καταλαβαίνουμε τι μας γίνεται. Αλλιώς είμαστε καταδικασμένοι να αναπαράγουμε τα κρατικές έμπνευσης και χρησιμότητας αφηγήματα περί ξαφνικής ανόδου και πτώσης της ΧΑ, περί διακριτού φασιστικού φαινομένου και πάει λέγοντας.

Ο ΑΣΠΙΛΟΣ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ

Έναν άλλον Σεπτέμβρη, το 2009, ο αρχιμπάτσος της Νίκαιας είχε ήδη δώσει δείγματα των διαθέσεών του: τότε εξορμούσε ακόμα ως επικεφαλής των ενστόλων. Στις 26 εκείνου του Σεπτέμβρη, έγινε αστυνομική εισβολή σε σπίτι πακιστανών εργατών στη Νίκαια και οι ένοπλοι φρουροί της τάξης ξυλοκόπησαν άγρια τον Μοχάμεντ Καμράν Ατίφ προτού τον συλλάβουν και τον οδηγήσουν στο τμήμα. Εκεί, μετά από μερικές ημέρες επαναλαμβανόμενων ξυλοδαρμών, ο Ατίφ πέθανε. Ο κύριος Γιοβανίδης, ο οποίος σύμφωνα με μαρτυρίες ήταν παρών στην έφοδο στο σπίτι των πακιστανών εργατών, δήλωσε αργότερα ότι «κατά τη διάρκεια της σύλληψης ασκήθηκε η αναγκαία βία».⁸ Ένας τέτοιος αρχισφαλήτης είναι δυνατόν να άφηνε την ευκαιρία που του παρουσιάστηκε λίγα χρόνια αργότερα με τη ΧΑ να πάει χαμένη; Τώρα σε όσους αναρωτιούνται πώς έληξε ο βίος και η πολιτεία του στην ΕΛ.ΑΣ, τους λέμε να μην ανησυχούν καθόλου. Ατσαλάκωτος και κύριος με τα όλα του ο Γιοβανίδης, από το 2018 είναι ανάμεσα στους

«ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους»⁹ αξιωματικούς, συνταξιούχοι πια, κι έχει ανοίξει εταιρεία σκεκιούριτι για να μην πάει χαμένη η συσσωρευμένη εμπειρία.

Κι όμως κανένας αναλυτής-χρυσουολόγος δεν βρίσκει να πει κάτι για την περίπτωση του κυρίου Γιοβανίδη. Άλλωστε δεν προσφέρεται για εκ του ασφαλούς αστεϊάκια. Για κάτι τέτοια, αντιθέτως, προσφέρονται οι περιπτώσεις των χρυσαυγιτών φίλων του Γιοβανίδη, των μελών του τάγματος της Νίκαιας. Ας δούμε πώς τους παρουσιάζει ο κύριος Καμπαγιάννης, ο δικηγόρος της πολιτικής αγωγής, ο οποίος τους βρίσκει πολύ βλάκες και ριψάσπιδες για τα γούστα του:

... από τις εικόνες των στρατιωτικών παρελάσεων δεκάδων αντρών με τις παραλλαγές, τα άρβυλα και τα μαύρα μπλουζάκια, με τις ασπίδες, τους ασύρματους και τα ρατσιστικά συνθήματα κατά των ξένων, τα μέλη της Ασφάλειας της οργάνωσης έφτασαν να διεκδικούν ο καθένας για τον εαυτό του μια προσωπική οδό διαφυγής, που έχει εύγλωττα αποτυπωθεί στο ευφυολόγημα

«Αίμα, Τιμή, Δεν ήμουνα εκεί». Το γκροτέσκο σκηνικό αυτής της συλλογικής αποτυχίας συμπλήρωναν εύθυμα πινελιές: του Αναδιώτη που είχε Πακιστανό φίλο ονόματι Αντρέι ο οποίος «μεγάλωσε στην Ελλάδα,μίλαγε άπταιστα ελληνικά και υποστήριζε τη Χρυσή Αυγή», του Καλαρίτη και του Τσαλίκη που μιλούσαν στο τηλέφωνο «για τα καναρίνια τους» τη στιγμή που η γειτονιά τους συγκλονιζόταν από τη δολοφονία Φύσσα, του Τσακανίκα που δήλωσε την οριστική απόφασή του να μην ασχοληθεί πλέον με την πολιτική, αλλά «να παντρευτεί και να κάνει οικογένεια». Μια ομολογουμένως αναπάντεχη στροφή στον ευαγγελισμό της ζωής από τον χρυσαυγίτη που διάβαζε τον όρκο στη Νέδα, κλείνοντάς τον με το φρανκικό «Ζήτω ο Θάνατος».¹⁰

Το έχει πιάσει το νόημα, δεν λέμε...

Το αντιφασιστικό κράτος -τόσο στη δεξιά όσο και στην αριστερή του εκδοχή- έφτιαξε μια αφήγηση που να ξεπλύνει την αστυνομία από τα πογκρόμ στο κέντρο της Αθήνας, τις δολοφονίες και τους ξυλοδαρμούς μεταναστών, τις επιθέσεις σε αντιφασιστικές διαδηλώσεις κι εκδηλώσεις, απ' όλες τέλος πάντων τις επιλογές που έχει κάνει την τελευταία δεκαετία ως προς τη διαχείριση του πάτου της ελληνικής κοινωνίας. Κι αυτή η αφήγηση είναι που προβάρεται ξανά και ξανά στην αίθουσα του δικαστηρίου και στις σελίδες των εφημερίδων, με τη ΧΑ να παρουσιάζεται ως «εγκληματική οργάνωση» που έκανε, ό,τι έκανε λίγο λόγω βλακείας, λίγο λόγω ναζιστικής ιδεολογίας. Έλα, όμως, που η ΧΑ δεν γίνεται να αποκοπεί από το ευρύτερο πλαίσιο της τελευταίας δεκαετίας. Έλα που η ανάδυσή της σε «πολιτικό παράγοντα» το 2010 δεν είναι παρά μια στιγμή, μια έκφραση, της ρευστότητας του πολιτικού σκηνικού. Για να το πούμε αλλιώς, στα πρώτα χρόνια της κρίσης κάποια κοινωνικά κομμάτια, δηλαδή ένα τμήμα των σωμάτων ασφαλείας, τα αδερφοξάδερφά τους κι οι φίλοι τους, θεώρησαν ότι τα υλικά τους συμφέροντα θα μπορούσαν να εκπροσωπηθούν καλύτερα από τη ΧΑ παρά από τη ΝΔ ή οποιοδήποτε άλλο κόμμα. Η εμμονή, λοιπόν, στα περί «εγκληματικής οργάνωσης» και φιλοναζισμού διασφαλίζει ότι η όποια συζήτηση για τη ΧΑ θα διεξάγεται μέσα σε ένα αchronικό πλαίσιο και με μια διάθεση «ας γελάσουμε με τους χαζούς τους φασίστες». Οπότε με τι να ασχοληθούμε; Ας ασχοληθούμε με τον Παππά που χαιρετούσε ναζιστικά στον τάφο του Μουσολίνι και με τον Μπαρμπαρούση που λέει ότι γενικά χαιρετάει με αυτόν τρόπο γιατί του αρέσει.⁶ Ας ασχοληθούμε με τον Πατέλη, τον φίλο των μπάτσων, κι ας αφήσουμε τον Γιοβανίδη, τον αρχιμπάτσο, στην ησυχία του. Εν ολίγοις, ας συμφωνήσουμε ότι αν έχουμε εμπιστοσύνη στο κράτος δεν έχουμε να φοβηθούμε τίποτα. Αυτό είναι που θα μας γλιτώσει από τους κακούς κι αυτό είναι που θα μας εξηγήσει πώς και γιατί έγιναν όλα για να μη φοβόμαστε, βρε αδερφέ.

ΜΙΑ ΔΙΑΡΚΩΣ ΑΝΟΙΧΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ο λόγος που θεωρούμε χρήσιμο να ασχοληθεί κανείς, ακολουθώντας αυτόν τον έμμεσο τρόπο, με τη δίκη της ΧΑ είναι γιατί ακόμα κι αν συχνά πυκνά αποκτάει χαρακτηριστικά σόου (όπως πέρυσι με την εμφάνιση της κυρίας Μπαζιάνα, της τότε πρώτης κυρίας, στο ακροατήριο), πρόκειται για μια σχετικά δημόσια ανασκόπηση της τελευταίας δεκαετίας από την πλευρά του ελληνικού κράτους. Γιατί τη στιγμή που φαίνεται να εκδικάζονται «ατομικά εγκλήματα», στην πραγματικότητα αποτυπώνονται όψεις της πρόσφατης ιστορίας αυτής της χώρας. Η έδρα που κάνει τις ερωτήσεις και θα βγάλει την απόφαση, οι συνήγοροι υπεράσπισης και φυσικά η πολιτική αγωγή γνωρίζουν πολύ καλά ότι, σε τελική ανάλυση, ο καθένας από τη σκοπιά του πασχίζει για την επικράτηση της άποψης ότι όλα τα πράγματα, άρα κι ο φασισμός, είναι ατομική επιλογή κι όχι κοινωνική σχέση. Στο σημείο αυτό, αξίζει να σταθούμε στον τρόπο με τον οποίο ο Θανάσης Καμπαγιάννης, ένας από τους «υπερασπιστές του αντιφασιστικού κινήματος» και δικηγόρος της πολιτικής αγωγής ξεδίπλωσε τον ταξικό του ρατσισμό με αφορμή την κατάθεση του Πατέλη και τα όσα υποστήριξε για το τάγμα της Νίκαιας. Αν δεν κάνουμε λάθος, ο κύριος Καμπαγιάννης υποτίθεται ότι βρίσκεται στη δικαστική αίθουσα για να συμβάλει στην τεκμηρίωση των ποινικά κολάσιμων πράξεων. Δεν χάνει όμως ποτέ την ευκαιρία να κάνει ένα μίνι μανιφέστο περί κρίσης. Κατά τη γνώμη του, μάλιστα, αν ζεις στη Νίκαια και το Πέραμα είναι πολύ λογικό να γίνεις φασίστας:

Ο φασισμός στήνει στα πόδια τους στρώματα κατεστραμμένα από την κρίση, μετατρέποντάς τα σε πολιορκητικό κριό κατά του οργανωμένου εργατικού κινήματος και της αριστεράς. Η ηγεσία της Χρυσής Αυγής επιχείρησε να χτίσει έναν ιδιωτικό στρατό, επίλεκτο τμήμα του οποίου ήταν η Ασφάλεια της Νίκαιας, που δοκίμασε την ισχύ του σε βάρος των πιο αδύναμων της κοινωνίας, των μεταναστών, για να συγκρουστεί στη συνέχεια με τον πραγματικό εχθρό του φασισμού: τους συνδικαλιστές, την αριστερά, την αντιφασιστική νεολαία. Το ανθρώπινο υλικό για τον στρατό αυτό η ηγεσία της Χρυσής Αυγής, που κατοικεί στα βόρεια προάστια της Αττικής και οικονομικά είχε πάντοτε τον τρόπο της, το βρήκε στις γειτονιές της Νίκαιας

Ο Δένδιας ανακοινώνει ότι ο κρατικός αντιφασισμός νίκησε.

ΜΗ ΦΟΒΑΣΤΕ ΤΙΠΟΤΑ, ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟ ΕΛΕΓΧΟ

Τον Σεπτέμβριο του 2013, ο Δένδιας βρέθηκε στην αρκετά άβολη θέση να απολογείται για τους σφιχτούς εναγκαλισμούς ενός κομματιού της ΕΛ.ΑΣ με τη ΧΑ. Όπως φαίνεται από το απόσπασμα της συνέντευξής του στον *Τύπο της Κυριακής*, στις 29/09/2013, ο τότε υπουργός Δημόσιας Τάξης εξέπεμπε ένα «σας αγαπώ, αλλά κάντε κι εσείς κάτι για να μην ξεφτιλιζόμαστε δημοσίως». Έτσι όπως κοιτάγαμε τις εφημερίδες της εποχής, έπεσε το μάτι μας πάνω σε αυτή την τόσο ανθρώπινη παραδοχή «Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι κυρίως στενοχωρήθηκα εγώ, για τους αξιωματικούς οι οποίοι παραιτήθηκαν» και κάτι μας έκανε να σκεφτούμε ότι εκείνες τις μέρες ο κύριος υπουργός θα είχε περάσει των παθών του τον τάραχο:

Δεν ανησυχείτε για την εικόνα που δίνει πλέον η ΕΛΑΣ; Γιατί από τη στιγμή που η κοινωνία θα θεωρεί πως υπάρχουν φασιστικά σταγονίδια μέσα το σώμα, πόσο εύκολο θα είναι να εμπιστευτεί κανείς συνολικά την ΕΛΑΣ;

Είναι μέγιστη ύβρις και προσβολή να στιγματίζει κανείς την Ελληνική Αστυνομία συνολικά σαν «νεοναζιστική-φασιστική» εξαιτίας των όποιων επίορκων, οι οποίοι αποτελούν μία ελάχιστη θλιβερή μειοψηφία. Ευγνωμοσύνη πρέπει να αισθανόμαστε σήμερα απέναντι στις γυναίκες και στους άνδρες της Ελληνικής Αστυνομίας, οι οποίοι με πενιχρές αποδοχές διακινδυνεύουν ημέρα και νύχτα τη ζωή τους, με εντυπωσιακά αποτελέσματα στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας. Τιμή πρέπει να τους αποδίδουμε και όχι αστήρικτες κατηγορίες επί πάντων. Αλλά οι ίδιοι οι αστυνομικοί πρέπει να επιζητούν την έρευνα, ώστε κανείς να μην τους στιγματίζει στην πρώτη ευκαιρία, εξαιτίας της συμπεριφοράς ελάχιστων. Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας είναι άλλωστε αυτές που έχουν αναλάβει να προστατεύσουν το κύρος του Σώματος. Συντεχνιακές λογικές, οι οποίες συνηθίζονται σε άλλους κλάδους, αλίμονο εάν επιτρέψουμε να επικρατήσουν και στην Ελληνική Αστυνομία.

Το αστυνομικό Σώμα γιατί το στεναχωρήσατε κ. υπουργέ με τις μετακινήσεις αξιωματικών, και μάλιστα επιτυχημένων, χωρίς να υπάρχουν ούτε καν υπόνοιες για σχέση τους με τον οιονδήποτε τρόπο με τη Χρυσή Αυγή; Προφανώς και γνωρίζετε την καθολική αντίδραση των σωματείων των αστυνομικών και των αξιωματικών για τις μετακινήσεις αυτές...

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι κυρίως στενοχωρήθηκα εγώ, για τους αξιωματικούς οι οποίοι παραιτήθηκαν. Οι μετακινούμενοι είναι διαφορετική περίπτωση και από την πρώτη στιγμή είπαμε -η ΕΛ.ΑΣ. χρειάστηκε να επανέλθει για να μην υπάρχει καμία παρανόηση- ότι αυτό γίνεται για λόγους διασφάλισης της αντικειμενικότητας και του αδιάβλητου της έρευνας. Αλίμονο όμως εάν μπροστά σε αυτή την τεράστια πρόκληση κυριαρχούσαν τα προσωπικά συναισθήματα, το ενδεχόμενο αντιδράσεων ή οι κομματικές σκοπιμότητες. Αυτό συνιστά παράβαση καθήκοντος.

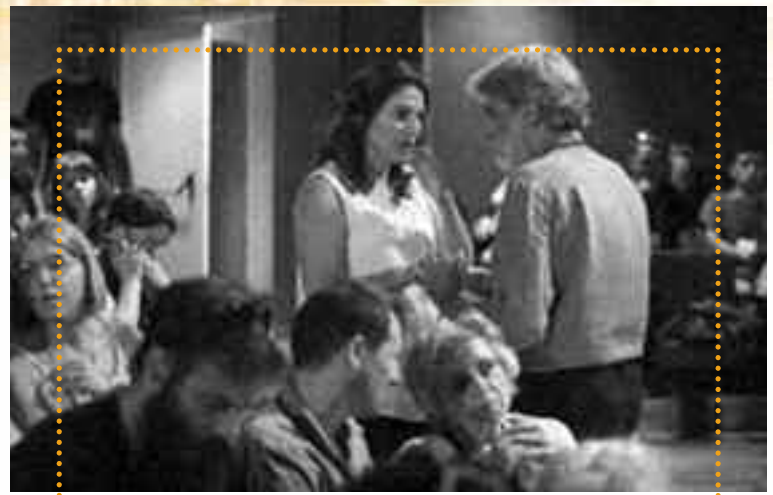

Το φύλλο της Εφημερίδας των Συντακτών κυκλοφόρησε με τίτλο «Ξηλώνεται το ελληνικό Ράιχ» την επομένη των συλλήψεων των χρυσαυγιτών. Αυτό που λέμε ψύχραιμη ενημέρωση...

και του Περάματος. Όταν το κράτος έπαψε να παρέχει ασυλία στις εγκληματικές δράσεις της οργάνωσης και κινήθηκε εναντίον της κάτω από την πίεση της μαζικής αντιφασιστικής έκρηξης που ακολούθησε τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, ο δράκος ξεφούσκωσε σε σούρα που έτρεξε πανικόβλητη να κρυφτεί. Και οι στρατιώτες της Χρυσής Αυγής της Νίκαιας αποδείχτηκαν αναλώσιμοι για την ηγεσία της. (...) Δυστυχώς, ανθρωπινό υλικό για το πολιτικό σχέδιο του φασισμού θα υπάρχει πάντα, όσο τουλάχιστον η σημερινή κοινωνία παράγει οικονομική και κοινωνική αθλιότητα.⁷

Ο κύριος δικηγόρος δεν αποδίδει κανέναν ρόλο στην αστυνομία, βλέπει μόνο φτωχούς που γίνονται φασίστες και οι οποίοι δέρνουν και σκοτώνουν μετανάστες, κάνοντας προπόνηση για την αναμέτρησή τους με τον «κανονικό» εχθρό-το οργανωμένο κίνημα. Θα μπορούσαμε να αγνοήσουμε τον μεγαλοϊδεατισμό και την ταξική αλαζονεία του κυρίου Καμπαγιάννη, αλλά δεν θα το κάνουμε. Γιατί τα λεγόμενά του δείχνουν στην πράξη ότι με αφορμή τη δίκη της ΧΑ κρατούνται στη ζωή ιδέες και θεωρίες που ενισχύουν το οπλοστάσιο του κρατικού αντιφασισμού και οι οποίες είναι προφανώς εχθρικές απέναντι σε όσους επιλέγουν να ερμηνεύουν τον κόσμο και να οργανώνονται αυτόνομα. Κι εδώ, φυσικά, δεν έχουμε να κάνουμε με καμία μάχη των ιδεών ούτε με κάποια ευγενή ανταλλαγή επιχειρημάτων, οπότε δεν 'πα να λέει ο καθένας ό,τι θέλει. Εδώ έχουμε να κάνουμε με πολιτικές θέσεις που υιοθετούνται από ευρύτερα κοινωνικά κομμάτια και οι οποίες θέσεις μιλάνε για το σήμερα και το αύριο· ανεξάρτητα από το αν θα υπάρχει ή όχι η ΧΑ. Γιατί η πόλωση και τα διακυβεύματα που χαρακτήριζαν την ελληνική κοινωνία το 2013 δεν έχουν σταματήσει να υπάρχουν. Μας κάνουν ακόμα παρέα, στις κακοπληρωμένες δουλειές, στο σχολείο και στο πανεπιστήμιο, στην πλατεία που αράζουμε· όπου σταθούμε κι όπου βρεθούμε. Γιατί η καπιταλιστική κρίση δεν έχει τελειώσει και τα ανοιχτά ζητήματα της καθημερινότητας, από την αναζήτηση δουλειάς και σπιτιού μέχρι το πώς θα την παλέψουμε χωρίς να παλαβώσουμε, δεν αφήνουν και πολλά περιθώρια για εφησυχασμό.

Οπότε πού καταλήγουμε; Μα στο ότι η όλη υπόθεση ξεπερνάει κατά πολύ τη ΧΑ αυτή καθαυτή. Στην ουσία, ελάχιστα έχει να κάνει με τους φυσικούς αυτουργούς των δολοφονιών και των ξυλοδαρμών ή ακόμα ακόμα και με τον ίδιο τον Μιχαηλιάκο και τους συν αυτώ. Μας φαίνεται ότι εξαρχής η όλη υπόθεση

Η κυρία Μπαζιάνια με τον επίτιμο χρυσαυγολόγο Δημήτρη Ψαρρά στο δικαστήριο. Θα τελειώσει κι η δίκη και δεν θα έχουν οι συριζαίοι πού να πηγαίνουν.

με τις συλλήψεις και την απόδοση ποινών στους χρυσαυγίτες είχε από πίσω της τον ζήλο να παραμείνει όσο πιο αόρατη γίνεται η πολιτική δράση της ελληνικής αστυνομίας στο επίπεδο της γειτονιάς και του δρόμου. Με άλλα λόγια, το ζήτημα με το πογκρόμ στον Άγιο Παντελεήμονα και με όλες τις άλλες επιθέσεις που εντάσσονται στο κατηγορητήριο της ΧΑ δεν είναι ότι εκείνη την περίοδο ξεμύτισαν οι φασίστες, αλλά ότι ξεμύτισαν οι μπάτσοι. Προφανώς και κανένας Κασιδιάρης, κανένας Λαγός, κανένας Πατέλης και γενικά κανενός είδους φασιστοειδές δεν θα μπορούσε να κάνει το παραμικρό αν κάποιος μπάτσος δεν του είχε ανοίξει προηγουμένως τον δρόμο· κυριολεκτικά και μεταφορικά. Το ότι όμως ο Γιοβανιδής κι οι υπόλοιποι συνάδελφοί του που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο ανέπτυξαν σχέσεις με τη ΧΑ βγήκαν στο προσκήνιο είτε οργανώνοντας και διευκολύνοντας επιχειρησιακά τους φασίστες είτε παραμένοντας αδρανείς ακόμα κι όταν εντός του χώρου αρμοδιότητάς τους εκείνοι έκαναν επιθέσεις, δεν είναι καθόλου προφανές. Το ότι η ΕΛ.ΑΣ αποφάσισε στα πρώτα χρόνια της κρίσης να εμφανιστεί στον δημόσιο χώρο πιο επιθετικά και πιο απροκάλυπτα αξίζει, νομίζουμε, να προσεχθεί ιδιαίτερα. Τόσο γιατί έτσι θα μπορούσαμε να καταλάβουμε λίγα παραπάνω πράγματα για το τι είναι και τι μπορεί να κάνει ένας κρατικός μηχανισμός όπως η αστυνομία όσο και γιατί θα απαλλαγούμε γρηγορότερα από ανησυχίες και διλήμματα του είδους «έχει νόημα να μιλάει κανείς για φασισμό τώρα που διαλύεται η ΧΑ;». Εκείνοι κι εκείνες που οργανώθηκαν και οργανώνονται σε αυτόνομους αντιφασιστικούς πυρήνες και συνελεύσεις, που ζουν και κινούνται σε καθημερινή βάση στις γειτονιές τους δεν το κάνουν με στόχο «να απαντήσουν στους χρυσαυγίτες», αλλά με στόχο να καταλάβουν συλλογικά τον κόσμο γύρω τους και να διεκδικήσουν να μιλάνε και να δρουν αυτόνομα. Και η διεκδίκησή τους αυτή τους τοποθετεί αυτόματα απέναντι στους φασίστες συμπολίτες μας, ανεξάρτητα από το αν οι τελευταίοι ψηφίζουν και στηρίζουν τη ΧΑ.

1. Βλ., Η δίκη της Χρυσής Αυγής. Τι έχει αποδειχθεί στο ακροατήριο, σελ. 13. Πρόκειται για την μπροσούρα που επιμελήθηκε ο Δημήτρης Ψαρράς και κυκλοφόρησε μέσα στο 2019 από την Εφημερίδα των Συντακτών.
2. Λία Νεοφυγέ, Πέτρος Στεφανής, «Δένδιας: Σήμερα, η Χρυσή Αυγή εισπράττει την απάντηση από το κράτος Δικαίου», *Τα Νέα*, 28/09/2013.
3. Βλ., σχετικά: <https://jailgoldendawn.com/2013/11/25/09102009-θανάτος-μετά-από-βασανιστήρια-του-μοχάμεντ-καμράν-ατίφ-στο-ατ-νίκαιας>
4. «Ο Αρχηγός διαγράφει εικονικά τους πυρηνάρχες!», *Εφημερίδα των Συντακτών*, 13/05/2019.
5. Περισσότερα για τις παραιτήσεις-μετακινήσεις των αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ, βλ. «Φασισμός και Αντιφασισμός Σήμερα: Το αντιφασιστικό Κράτος», *antifa* #38, 10/2013.
6. Ιωάννα Μάνδρου, «Δίκη της Χρυσής Αυγής: Άρνηση των κατηγοριών από Παναγιώταρο και Μπαρμπαρούση», *Καθημερινή*, 21/10/2019.
7. Θανάσης Καμπαγιάννης, «Πολεμιστές τού τίποτα: Το τάγμα εφόδου της Νίκαιας και η μοίρα των στρατιωτών του φασισμού», *tnxs.gr*, 03/09/2019.
8. Αναφορά στη δολοφονία του Ατίφ γίνεται στη σελίδα jailgoldendawn.gr, στις 25/11/2013.
9. *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως*, σελ. 270-1, 24/01/2018.
10. Καμπαγιάννης, ό.π.